

Paimionjoki – matka mullasta mereen

5. Saaristomeri ympäristömuutoksen ristiaallokossa

Saaristomeren keskeiset käsitteet

1. Meriympäristö ja eliöstö
2. Ympäristömuutokset
3. Valuma-alue ja ravinteet
4. Saaristomeren ympäristöongelmat

1. Meriympäristö ja eliöstö

Murtovesi

Makean veden ja meriveden sekoitusta. Itämeren vesi on murtovetä.

Eliöstö

Alueella elävät kasvit, eläimet ja muut eliöt.

Ekosysteemi

Eliöiden ja niiden elinympäristön muodostama kokonaisuus.

Monimuotoisuus (biodiversiteetti)

Lajien, elinympäristöjen ja perinnöllisen vaihtelun runsaus luonnossa.

Avainlaji

Laji, jolla on suuri merkitys koko ekosysteemin toiminnalle. Esimerkiksi rakkohauru ja sinisimpukka ovat Saaristomerellä tärkeitä avainlajeja.

2. Ympäristömuutokset

Ilmastonmuutos

Maapallon ilmaston pitkäaikainen lämpeneminen ja muuttuminen.

Vieraslaji

Ihmisen mukana uudelle alueelle levinnyt laji, joka voi vaikuttaa alkuperäiseen lajistoon.

Suolapulssi

Tilanne, jossa Pohjanmereltä virtaa Itämereen runsaasti suolaista vettä.

Suolapitoisuus

Veden sisältämän suolan määrä.

3. Valuma-alue ja ravinteet

Valuma-alue

Alue, jolta vedet kulkeutuvat samaan vesistöön.

Ravinnekuormitus

Vesistöön päätyvien ravinteiden määrä.

Fosfori

Kasveille tärkeä ravinne, jonka liiallinen määrä voi aiheuttaa rehevöitymistä.

Vesiensuojelu

Toimet, joilla ehkäistään vesistöjen kuormittumista ja parannetaan niiden tilaa.

Kipsikäsittely

Pelloilla käytettävä menetelmä, joka vähentää fosforin huuhtoutumista vesistöihin.

4. Saaristomeren ympäristöongelmat

Rehevöityminen

Liiallisten ravinteiden aiheuttama levien ja vesikasvien runsastuminen.

Näkösyvyys

Veden kirkkauden mitta. Mitä suurempi näkösyvyys, sitä kirkkaampaa vesi on.

Happikato

Tilanne, jossa vedessä tai pohjalla on liian vähän happea eliöiden tarpeisiin.

Sedimentti

Vesistön pohjaan kerrostunut aines.

Sisäinen kuormitus

Pohjasedimenttiin varastoituneiden ravinteiden vapautuminen takaisin veteen.

Tärkeimmät muistettavat käsitteet

Murtovesi, ekosysteemi, avainlaji, vieraslaji, valuma-alue, ravinnekuormitus, rehevöityminen, happikato, sisäinen kuormitus ja vesiensuojelu.

